

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра експлуатації та ремонту машин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Основи технології виробництва та ремонту машин
Викладач	Михайло КРАСОТА, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри
Контактний тел.	+38(095) 455-32-99
E-mail:	krasotamv@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів - 2. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / facetoiface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber.
Пререквізити	Ефективність засвоєння дисципліни значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Енергетичні засоби», «Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство», «Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання».

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи технології виробництва та ремонту машин» є формування у здобувачів вищої освіти системи професійних знань і навичок в галузі машинобудування та ремонту машин, використання прогресивних методів підвищення довговічності машин.

Завдання вивчення дисципліни:

- структури виробничого та технологічного процесу виготовлення та ремонту машин, основних понять та визначень технології виробництва та ремонту;
- основ проектування технологічних процесів виготовлення та ремонту машин;
- технологій виготовлення типових деталей машин;
- основних методів ремонту машин;
- принципів складання та обкатування машин.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- основні види заготовок та методи їх отримання;
- поняття про базування деталей, точність та якість обробки, методи призначення припусків на обробку;
- технології виготовлення та ремонту типових деталей автомобілів;
- основні принципи складання автомобілів.

вміти:

- вибирати матеріал та спосіб отримання заготовки деталі;
- скласти маршрут технологічного процесу виготовлення та ремонту деталі;
- вибирати основне технологічне обладнання, оснащення, ріжучий та вимірювальний інструмент;
- розраховувати та призначати припуски на механічну обробку деталі;
- призначати режими виконання операцій;
- розраховувати норми часу на виконання операцій.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя оточуючих.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотураїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Введення в курс. Сучасний стан та перспективи вітчизняного сільськогосподарського машинобудування. Основні поняття та визначення в технології виготовлення та ремонту машин.

- 1.1 Види складальних виробництв
- 1.2 Українські виробники с/г техніки
- 1.3 Поняття виробничого та технологічного процесу виготовлення та ремонту машин. Основні терміни і визначення.
- 1.4. Типи виробництва.

Тема 2. Основні способи отримання заготовок деталей машин

- 2.1. Отримання заготовок відливанням.
- 2.2. Виготовлення заготовок пластичним деформуванням металу.
- 2.3. Отримання заготовок з пластичних мас.
- 2.4. Отримання заготовок методами порошкової металургії.
- 2.5. Отримання заготовок з сортового профільованого матеріалу.
- 2.6. Отримання заготовок комбінованими технологіями.

Тема 3 Технологічне обладнання виробництва та ремонту машин. Поняття про бази та технологічність.

- 3.1. Технологічне обладнання
- 3.2 Види баз.
- 3.3 Технологічність конструкції.

Тема 4. Проектування технологічних процесів обробки деталей

- 4.1 . Вихідні дані проектування технологічного процесу
- 4.2 Складання маршруту технологічного процесу
- 4.3. Методи оцінки і характеристики технологічності конструкції.
- 4.4. Вибір верстатів
- 4.5. Визначення операційних розмірів, припусків та допусків
- 4.6. Вибір баз
- 4.7 Вибір пристосування та інструменту
- 4.8. Вибір режимів різання
- 4.9. Структура норми часу
- 4.10 Оформлення технологічної документації

Тема 5. Технологія виготовлення та ремонту кузовів та рам машин

- 5.1. Матеріали кузова
- 5.2. Конструктивні особливості кузовів
- 5.3. Технологія виготовлення автомобілів із рамним кузовом
- 5.4 Складання сталевого несучого кузова
- 5.5 Складання алюмінієвого кузова
- 5.6. Нанесення захисних та декоративних шарів

Тема 6 Виробництво та ремонт блоків та гільз циліндрів

- 6.1. Отримання заготовок блоків циліндрів
- 6.2. Матеріали та конструктивне виконання блоків циліндрів.
- 6.3. Технології зміцнення внутрішніх поверхонь гільз.
- 6.4. Нормування операцій.
- 6.5. Рекомендації по ремонту блоків циліндрів
- 6.6. Механічна обробка гільз
- 6.7. Комплектування гільз та поршнів

Тема 7 Технологія виробництва поршнів. Виробництво та ремонт колінчастих валів.

Виробництво та ремонт головок циліндрів

- 7.1 Конструктивні особливості поршнів
- 7.2. Методи отримання заготовок поршнів
- 7.3. Технології зміцнення поршнів
- 7.4. Компенсація теплового розширення поршнів
- 7.5. Комплектація поршнів при складанні двигуна
- 7.6 Службове призначення й вимоги до точності колінчастих валів
- 7.7 Матеріал і способи одержання заготовок для колінчастих валів
- 7.8 Механічна обробка колінчастих валів
- 7.9 Балансування колінчастих валів
- 7.10 Ремонт колінчастих валів
- 7.11 Особливості складання колінчастих валів
- 7.12 Виробництво головок блоку циліндрів

Тема 8. Технологія виробництва поршневих кілець

- 8.1. Функціональне призначення поршневих кілець
- 8.2. Матеріали й методи одержання заготівель поршневих кілець
- 8.3. Компресійні кільця
- 8.4. Маслоземні кільця
- 8.5. Особливості встановлення кілець при ремонті двигунів

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) - 40 балів.

6. Методичне забезпечення

Методичні вказівки до виконання практичних занять з курсу «Основи технології виробництва та ремонту машин» /Укл. М.В. Красота, С.О. Магопєць, О.В. Бєвз, І.В. Шєпєленко, Р.А. Осін. - Кропивницький, ЦНТУ 2023 – 115 с.

7. Рекомендована література

Основна

1. Захарчук О.В. Основи технології виробництва та ремонту автомобілів : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / Олег Вікторович Захарчук. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2017. – 140 с.
2. Кремнев Г. П. Основи технології виробництва машин: навчальний посібник / Г. П.

- Кремнев, В. М. Колеснік, Ф. В. Новіков та ін. – Дніпро: ЛПРА, 2022. – 136 с.
3. Основи технології виробництва та ремонту автомобілів. Організація самостійної та практичної роботи : навчальний посібник / М.В. Митко, О.П. Шиліна, С.В. Цимбал – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 98 с.
  4. Канарчук В.Є., Лудченко О.А., Чигиринець А.Д. Основи технічного обслуговування і ремонту автомобілів: Підручник. - К.: Вища шк., 1994. - (у 3-х кн.): Кн. 1: Теоретичні основи: Технологія. - 342 с; Кн. 2: Організація, планування і управління. - 383 с; Кн. 3: Ремонт автотранспортних засобів. - 599 с.
  5. Коваленко В. М., Щуріхін В. К. Діагностика і технологія ремонту автомобілів : підруч. — Київ : Літера ЛТД, 2017. — 224 с.
  6. Круглов С.М. Будова, технічне обслуговування і ремонт легкових автомобілів – К. – 1986. – 238с.
  7. Ремонт автомобілів: навчальний посібник / [Чабанний В.Я., Магопець С.О., Мажейка О.Й. та ін.]; під ред. В.Я. Чабанного. – Кіровоград: Кіровоградська районна друкарня – Книга 1, 2007. – 391 с.
  8. Максимов В. Г. Основи розрахунку, проектування та експлуатації технологічного устаткування: Конспект лекцій. – Одеса: ОНПУ, 2002. – 140 с.
  9. Основи технології машинобудування. Частина 1, 2: навч. посіб. / О. В. Дерібо, Ж. П. Дусанюк, С. В. Репінський, С. І. Сухоруков – Вінниця : ВНТУ, 2021. – 90 с.

Додаткова

10. Кулешков Ю.В., Красота М.В., Руденко Т.В., Магопець С.О., Бевз О.В. Математичне моделювання гідравлічних систем при проектуванні: Навчальний посібник. – Кіровоград: КНТУ, 2011 -100 с.
11. Технологічне обладнання для підприємств автомобільного транспорту : підручник / В. М. Міщенко, О. П. Кравченко, І. К. Шаша та ін. [під заг. ред. В. П. Волкова]. – Х. : ХНАДУ, 2010. – 556 с.
12. Тригуб О. А. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів : навч. посіб. [Електронний ресурс]; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2021. – 187 с.